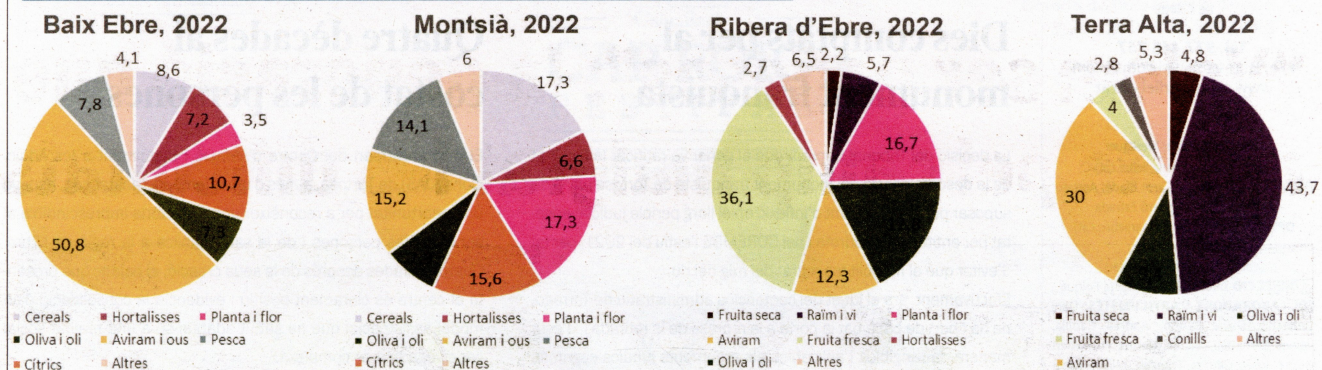

Estructura del VAB primari a les Terres de l'Ebre, 2022

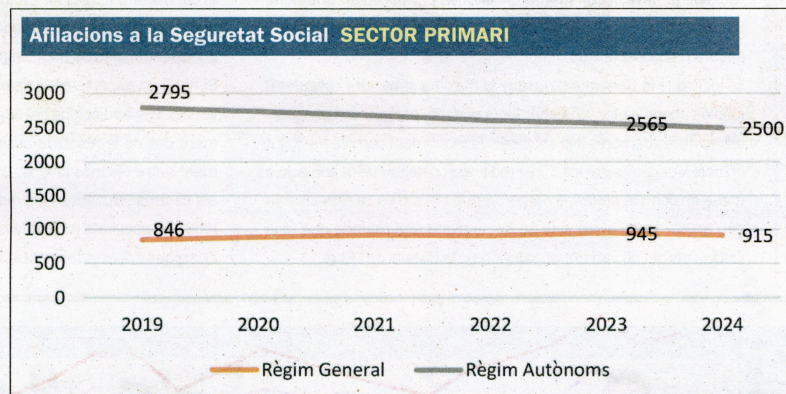
Les Terres de l'Ebre han perdut gairebé 300 agricultors en cinc anys

Tortosa David Benito Llatge

La recuperació del sector agrari català durant el 2024 va deixar una fotografia aparentment positiva. Després d'un 2023 especialment dur, marcat per la sequera i per una caiguda del valor afegit brut (VAB) agrari, el camp català va tornar a créixer, amb un increment del 4,2 % del VAB, segons l'Informe anual d'economia local i regional de la URV. Tanmateix, darrere d'esta millora conjuntural continua amagant-se una realitat que fa anys que preocupa el sector: la pèrdua progressiva de professionals, l'envelliment dels titulars de les explotacions i les dificultats per a garantir el relleu generacional. És una problemàtica que afecta tota Catalunya, però que es fa especialment visible a les Terres de l'Ebre, un dels territoris on l'activitat agrària continua tenint un pes econòmic i social molt superior a la mitjana del país.

El Montsià i el Baix Ebre continuen sustentant bona part de la seua activitat agrícola en l'arròs, els cítrics, les hortalisses i l'olivera. A la Terra Alta, la vinya i el vi representen gairebé la mitat del valor afegit primari, mentre que a la Ribera d'Ebre destaca clarament la fruita dolça. Se tracta de produccions que no només definixen el paisatge, sinó també bona part de l'activitat econòmica i exportadora del territori.

Les dades laborals, però, ofereixen una lectura més complexa. El

2024 el nombre d'aturats del sector agrícola a les Terres de l'Ebre es va reduir un 6,9 %, passant de 718 a 669 persones. La disminució es va registrar a totes les comarques, amb descensos especialment significatius a la Ribera d'Ebre (-9,9 %) i al Baix Ebre (-7 %). A priori, la xifra

El despoblament i els problemes de relleu generacional llasten l'activitat agrícola

podria interpretar-se com un indicador de bona salut del sector. No obstant això, quan s'analitza l'evolució de les afiliacions apareix una tendència preocupant.

Entre 2019 i 2024, les Terres de l'Ebre van perdre 295 autònoms agraris. En només cinc anys s'ha

passat de 2.795 afiliats per compte propi a 2.500. Paral·lelament, l'ocupació assalariada del sector s'ha mantingut relativament estable, passant de 846 a 915 afiliats. Les dades apunten, per tant, a una transformació lenta però sostinguda del model agrari tradicional, basat en explotacions familiars, cap a estructures més professionalitzades i dependents de mà d'obra assalariada.

Este fenomen se produeix en un context de canvis demogràfics profunds. L'informe constata que la població continua concentrant-se als municipis costaners i a les capitals de comarca, mentre molts pobles de l'interior mantenen processos de despoblament sostingut. Esta dinàmica afecta especialment les zones més agrícoles i dificulta la incorporació de joves al sector. Cada explotació que tanca

per jubilació sense continuïtat familiar se converteix en una nova peça d'un procés que, de manera lenta però persistent, redueix la base social de la pagesia ebrenc.

Les Terres de l'Ebre continuen sent una de les grans regions agràries de Catalunya, mantenen una aportació al PIB molt superior a la mitjana catalana i han reduït l'atur agrari durant l'últim any. Però, al mateix temps, perden autònoms, acumulen problemes de relleu generacional i veuen com el despoblament erosiona progressivament el teixit humà que ha sostingut durant dècades l'activitat agrícola. La recuperació econòmica del sector és una bona notícia, però les dades apunten que el gran repte no serà produir més, sinó garantir que encara hi haja pàgines per a poder fer-ho en els pròxims anys.

AJUTS

Agricultura activa 10 milions per a garantir el relleu generacional al camp català

El Departament d'Agricultura ha posat en marxa una nova convocatòria d'ajuts dotada amb 10 milions d'euros per a afavorir la successió d'explotacions agràries i la transmissió de coneixements durant el 2026. La iniciativa té com a objectiu facilitar el relleu generacional al sector primari, impulsar la incorporació de joves agricultors i garantir la continuïtat de les explotacions familiars.

La mesura dona compliment a la Llei del fons agrari i ramader, que preveu incentius econòmics perquè els titulars que es jubilen puguin cedir les seues explotacions a una nova generació de professionals. El Govern considera esta eina clau per a combatre l'envelliment de la pagesia.

Els ajuts se dividixen en dos línies. D'una banda, una prima de fins a 55.000 euros per a la persona cedent que traspasse l'activitat a un jove d'entre 18 i 45 anys sense vincles familiars directes. De l'altra, una ajuda de fins a 800 euros mensuals durant un màxim de 12 mesos per a finançar el període de mentoria i formació de la persona que assumirà l'explotació.

Les sol·licituds se poden presentar durant els dos mesos posteriors a la publicació de la convocatòria al DOGC i s'han de tramitar exclusivament per via telemàtica a través de la Seu electrònica de la Generalitat.